

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622203315
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6622203315.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matky O. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX T., T. lúka XXXX/XX, prechodne bytom XXX XX U. C., ul. N. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Erikou GOLSKOU advokátska kancelária s.r.o., so sídlom T. G. Masaryka 7, 984 01 Lučenec, IČO: 52 849 261 a otca M. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX T., A. XXXX/X, zastúpeného OKTAVCOVÁ & partners, s.r.o., so sídlom Nám. SNP 2202/19, 960 01 Zvolen, IČO: 54 618 487, o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu v Lučenci č.k. 12P/43/2022-505 zo dňa 20. júna 2023

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým upravil styk otca s maloletým O. a súvisiacom výroku o trovách prvoinštančného konania (výrok III.) p o t v r d z u j e .

Vo výroku II. rozsudok okresného súdu m e n í tak, že matka je povinná dieťa na styk s otcom vždy vopred pripraviť s tým, že otec si dieťa prevezme v mieste bydliska matky každú párnú sobotu o 11:00 hod. a po ukončení styku, t.j. každú párnú nedeľu o 17:00 hod. odovzdá dieťa matke v mieste svojho bydliska.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Lučenci upravil styk otca s maloletým O. F. tak, že otec je oprávnený sa s maloletým stretávať každú párnú sobotu od 11:00 hod. do nedele 17:00 hod.. Matke uložil povinnosť dieťa na styk vopred pripraviť s tým, že dieťa odovzdá otcovi v mieste jeho bydliska každú párnú sobotu o 11:00 hod. a otec po skončení stretnutia, t.j. každú párnú nedeľu o 17:00 hod. maloletého odovzdá v mieste bydliska matky. Účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 25 ods. 1,2 Zákona o rodine, keď prihliadol jednak na právo rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy (v tomto prípade otca), ako aj na záujem maloletého dieťaťa. Mal za to, že styk otca s maloletým dieťaťom je jedným z mála prostriedkov, ktorými sa otec môže podieľať na výchove dieťaťa a na rozvoji jeho osobnosti, pričom je zároveň povinnosťou obidvoch rodičov, aby navzájom konštruktívne komunikovali o záležitostiach dieťaťa. S prihliadnutím jednak na vek maloletého dieťaťa ako i na jeho denný režim dospel k záveru, že stretávanie sa otca s maloletým v rozsahu každého párneho víkendy od soboty 11:00 hod. do nedele 17:00 hod. je v súčasnej dobe primerané a umožňuje jednak otcovi podieľať sa na výchove maloletého v súčasnosti, pričom zabezpečuje zároveň dostatočným spôsobom zachovanie citových väzieb medzi maloletým a otcom.

3. Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojej právnej zástupkyne matka maloletého dieťaťa. Poukazovala na to, že podľa jej názoru otec nemá vytvorené podmienky na prespávanie maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti poukázala i na rozporné tvrdenie kolízneho opatrovníka, keď na pojednávaní dňa 15.12.2022 sa vyjadril, že nesúhlasí s tým, aby maloletý prespával u otca a následne na pojednávaní 20.06.2023 bez toho, aby disponoval informáciami o prípadnom prespávaní dieťaťa v domácnosti, bezdôvodne sa vyjadril o navrhovanej úprave styku s dieťaťom aj s prespávaním. Na pojednávaní dňa 20.06.2023 bol prítomný kolízny opatrovník z Lučenca, ktorý nebol od počiatku konania zainteresovaný a má vedomosť o vyhláseniach otca, že kolízny opatrovník z Lučenca je na jeho strane. Súd pochybil aj v určení miesta odovzdávania dieťaťa pri začatí realizácie styku, ktorý určil ako bydlisko otca. Vychádzal z toho, že vzťahy medzi rodičmi nie sú dobré, ktorú vedomosť nadobudol z jej vyjadrenia v návrhu na rozvod zo dňa 23.08.2022, ale mal prihliadnuť na skutkové okolnosti existujúce v čase vyhlásenia súdneho rozhodnutia, t.j. v mesiaci jún 2023. Podotkla, že ona nemá absolútne žiadny problém vo vzťahu k otcovi dieťaťa, dokonca dňa 30.04.2023, kedy bol otec navštíviť svojho syna, pozvala ho aj s jeho synom V. do jej bytu a navrhla mu, že keď príde za svojim synom, môže v byte aj prespať. V ďalšom poukazovala aj na zdravotné problémy maloletého syna, v dôsledku ktorých má časté absencie v zamestnaní a zamestnávateľ už nie je ochotný jej tieto absencie tolerovať a hrozí, že s ňou nepredĺži pracovnú zmluvu, ktorú má určenú na dobu určitú do 31.12.2023. Mala za to, že zo správania otca vo vzťahu k maloletemu synovi je zrejmé, že by postačovala aj úprava styku kratšieho trvania, napr. každý párnny týždeň v sobotu od 11:00 hod. do 17:00 hod., pričom v priebehu 12 mesiacov by bol styk realizovaný v jej prítomnosti za účelom adaptácie syna. Pre prípad, že by odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, žiadala, aby k realizácii styku došlo tým spôsobom, že otec si dieťa prevezme v mieste bydliska matky, kde ho po skončení styku aj matke odovzdá. Mala obavu z toho, že pokiaľ so synom pricestuje za otcom, otec bude tráviť čas v práci, ako je to u neho v sobotu zvykom alebo bude mať záujmové aktivity so svojim starším synom V..

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zotrvával na svojom stanovisku, že matka i napriek opakovaným jeho snahám stretnúť sa so synom osamote, bez jej prítomnosti, mu bráni v styku s maloletým tým, že buď neustále tvrdí, že je chorý alebo na jeho sms správy a telefonáty vôbec nereaguje. Mala sa vyjadriť v tom smere, že žiadny rozsudok nebude rešpektovať, pretože ona súhlasí výhradne s tým, aby sa s dieťaťom stretával v jej byte, kde môže aj prespať, čím si vynucuje jeho prítomnosť a podľa jeho názoru vnútorne očakáva obnovenie vzájomného spolužitia, čo mu aj viackrát naznačila. Ako otec má so synom O. veľmi dobrý vzťah a aj maloletemu O. evidentne chýba brat V., s ktorým sa vždy veľmi rád hrával a pri každej príležitosti sa naňho pýta. Po narodení maloletého O. matka citovo ochladla voči jeho synovi V., ktorého vedome odsúdila z kontaktu s bratom a po odchode na U. sa snažila brániť ich zblíženie. Odmietol, že by nemal vyhovujúce podmienky pre prespávanie syna, čo podľa jeho názoru vyplynulo i zo správy o prešetrení pomerov kolízny opatrovníkom.

6. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení zo dňa 27.07.2023 zotrval na svojich vyjadreniach v priebehu prvoinštančného konania. Pokiaľ došlo k zmene stanoviska, na ktoré poukazovala matka, zdôraznil, že od prvého vyjadrenia zo dňa 15.12.2022 do vyjadrenia kolízneho opatrovníka dňa 20.06.2023 prešlo polroka a za ten čas maloleté dieťa podrástlo a prešlo do ďalšieho vývinového štádia. Vzhľadom na uvedené je možné predpokladať, že je aj v záujme maloletého posilnenie väzieb s druhým rodičom a maloletý bez väčších problémov zvládne čas strávený u druhého rodiča aj počas nočného spania. S prihliadnutím na rodičovské zručnosti otca je zrejmé, že tento zvládne aj indikovanú liečbu maloletého vzhľadom na jeho aktuálny zdravotný stav. V záujme maloletého dieťaťa je, aby nebol vystavený stresu z dôvodu odlúčenia od rodiča v starostlivosti, ktorého sa nachádza. Na druhej strane je v záujme maloletého mať kontakt s obidvomi rodičmi, aby neprišlo k úpadku vzťahu s jedným z nich.

7. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvala na svojich predchádzajúcich tvrdeniach, pričom zdôraznila, že otec ju neustále osočuje vo svojich správach, ktoré jej píše a zároveň i vo svojom vyjadrení k odvolaniu, kde pochopiteľne tvrdí, že mu bráni stretnúť sa s maloletým O.. Má množstvo sms správ, v ktorých otca vyzýva, aby si pre syna prišiel, pričom zároveň so synom telefonuje v priemere dva až trikrát týždenne. Priebežne ho vždy informuje o všetkých nových okolnostiach na strane syna aj o tom, kedy je syn chorý a pod.. Nie je pravdivé tvrdenie otca, podľa ktorého sa mal vyjadriť, že žiaden

rozsudok nebude rešpektovať. Otec bezprostredne po vyhlásení rozsudku žiadal od nej, aby mu dieťa priviezla do miesta jeho bydliska a takúto požiadavku prezentovala aj kolízna opatrovníčka, ktorá jej telefonovala, hoci otec a určite aj kolízna opatrovníčka vedeli, že rozsudok ešte nie je vykonateľný. Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka spochybňovala jeho nestrannosť a žiadala, aby bol v konaní ustanovený opatrovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Hrádku. Pokiaľ kolízna opatrovníčka v telefonickom rozhovore s ňou a tiež v písomnom vyjadrení zo dňa 27.07.2023 zdôraznila potrebu zachovania súrodeneckých vzťahov medzi maloletým O. a synom otca maloletým V., uviedla, že maloletý V. nie je jej synom, ale je len synom otca dieťaťa z predošlého vzťahu, t.j. maloletý O. a maloletý V. sú len nevlastní súrodenci. Ich vzťah nie je až taký ideálny, čo je spôsobené aj veľkým vekovým rozdielom (10 rokov). Maloletý V. má aj nevlastnú sestru, ktorá je dieťaťom otca z jeho ešte skoršieho vzťahu, avšak s touto jeho nevlastnou sestrou sa nestretáva a otec takéto stretnutia ani nepodporuje. Mgr. N. (pracovníčku kolízneho opatrovníka) upozorňovala aj na to, že otec jej odmieta vyplatiť daňový bonus na dieťa, avšak kolízna opatrovníčka sa o tomto odmietla baviť s odôvodnením, že to nepatrí do jej kompetencie. V tomto smere nezastávala rovnaký názor, pretože je rozhodne v záujme maloletého dieťaťa, aby peniaze z daňového bonusu boli využité v prospech dieťaťa a nie na úhradu dovolenky, ktorú absolvuje otec bez dieťaťa. Neobjektívnosť kolíznej opatrovníčky sa prejavila aj v tom, že absolútne nebrala do úvahy odlúčenie, ku ktorému došlo v čase od 15.12.2022 do súčasnosti. Kolízna opatrovníčka vo svojom vyjadrení k jej odvolaniu taktiež nereaguje na správu MUDr. H. R. zo dňa 28.06.2023. Po telefonáte Mgr. N. vyrozumela svoju právnu zástupkyňu o danej skutočnosti, ktorá následne začala zisťovať, z akého dôvodu vec bola odňatá pracovisku T. a bola pridelená pracovisku v U.. Bolo jej poskytnuté vysvetlenie, že otec nebol spokojný s doterajšou kolíznou opatrovníčkou v osobe Mgr. A.. Otec ale naopak v priebehu celého konania ani raz nevyjadril nespokojnosť s osobu Mgr. A., a to ani slovné na pojednávaní ani písomne do súdneho spisu.

8. Kolízny opatrovník vo svojom ďalšom vyjadrení poukázal na vyjadrenia poverených pracovníčok s tým, že dňa 20.06.2023 sa pojednávania pred prvoinštančným súdom zúčastňovala Mgr. B. z dôvodu, že kolegyňa N. čerpala dovolenku, čo bolo matke oznámené pred pojednávaním a ani v priebehu pojednávania nikto z účastníkov túto skutočnosť nenamietal. Bola oboznámená so spisovou dokumentáciou ako i s celkovou životnou situáciou dieťaťa. K predloženým správam o zdravotnom stave uviedol, že kolíznemu opatrovníkovi neprislúcha spochybňovať vyjadrenia ošetrojúceho lekára. Po preštudovaní listín však poukázal na to, že matka s maloletým žije v U. C. a maloletý je dispenzarizovaný v imunologickej ambulancii MUDr. R. v F. Z., kde matka s maloletým pravidelne dochádza. Ošetrojúca lekárka MUDr. R. vo svojej správe okrem iného konštatuje, že astma bronchiale stredne ťažká až ťažká je čiastočne kontrolovaná. Vychádzajúc zo všetkých lekárskejších správ ošetrojúcich lekárov kolízny opatrovník nespochybňuje častú chorobnosť maloletého dieťaťa ani indikovanú liečbu. Z predložených správ však usúdil, že zdravotný stav maloletého neobmedzuje otcovskú spôsobilosť poskytnúť maloletému primeranú starostlivosť a opateru v čase realizácie styku. Poukázal na správu zo dňa 13.06.2023, z ktorej je zrejmé, že otec disponuje detskou izbou, ktorá je zariadená zostavou nábytku, televízorom, písacím stolom, stoličkou k písaciemu stolu, rozťahovacou posteľou, šatníkovou skriňou, kreslom, počítačom s tlačiarňou, veľkým množstvom hračiek, a preto nie je pravdou, že otec nemá zabezpečenú ani posteľ. Skutočnosti uvádzané vo vyjadrení matky považoval za vytrhnuté z kontextu a vnímal ich ako prostriedok boja rodičov proti sebe.

9. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu mu danom v ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým upravil styk otca s maloletým synom, ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Ako vyplynulo z obsahu spisu Okresný súd v Lučenci rozsudkom č.k. 12P/43/2022-291 zo dňa 15.12.2022 rozviedol manželstvo rodičov. Maloletého O. na čas po rozvoде zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi upravil styk s maloletým.

11. Na základe odvolania rodičov odvolací súd - Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 15CoP/10/2023-437 rozsudok okresného súdu vo výrokoch o úprave styku zrušil a v tejto časti vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. Vychádzajúc z týchto skutočností po tom, čo rodičia sa ani v priebehu ďalšieho konania nedohodli na úprave styku, súd prvej inštancie postupoval správne, keď rozhodoval o úprave styku otca s maloletým synom. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď upravil styk otca s maloletým každú párnú sobotu od 11:00 hod. do nedele 17:00 hod. Z odôvodnenia

napadnutého rozsudku - z odsekov 31. až 36. je zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal i to, akými úvahami sa riadil, s ktorými dôvodmi sa i odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Tak, ako to napokon správne konštatuje i súd prvej inštancie, účelom úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom je zabezpečiť i rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, primeraným spôsobom podieľať sa na jeho výchove. Rozvodom manželstva ani u tohto rodiča nedochádza ku strate rodičovských práv a na druhej strane je i v záujme maloletého dieťaťa na jeho riadnej výchove zachovanie citových väzieb s obidvomi rodičmi prihliadajúc na jeho ďalší vývoj. Pri rozhodovaní o rozsahu úpravy styku súd musí v prvom rade prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade so záujmami maloletého dieťaťa tak, aby nedošlo k ohrozeniu zabezpečenia jeho základných potrieb súvisiacich s plnením školských povinností, ochrany zdravia a pod..

14. Vychádzajúc z týchto skutočností potom dospel i odvolací súd k presvedčeniu, že rozsah styku tak, ako ho určil súd prvej inštancie, je s prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci primeraný a umožňuje otcovi v súčasnej dobe dostatočným spôsobom ovplyvňovať vývoj maloletého syna. V priebehu konania neboli ani podľa názoru odvolacieho súdu preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obmedzenie styku otca s tým, že otec by nebol schopný zabezpečiť dieťaťu primeranú starostlivosť počas párných víkendov v roku. Z vyjadrení kolízneho opatrovníka v priebehu odvolacieho i prvoinštančného konania je zrejmé, že otec má vo svojej domácnosti vytvorené podmienky pre to, aby maloletý mohol v domácnosti otca aj prespávať, pričom matka okrem vlastného tvrdenia a vyslovených pochybností ani v priebehu odvolacieho konania nepredložila také dôkazy, z ktorých by bolo možné vyvodiť opačný záver, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil. Prihliadol i na vykonané dokazovanie pred súdom prvej inštancie (vyjadrenie kolízneho opatrovníka), ktorým neboli spochybnené schopnosti otca poskytnúť dieťaťu aj primeranú zdravotnú starostlivosť v prípade potreby počas realizácie styku.

15. V rovine tvrdení zostali i vyjadrenia matky týkajúce sa „zaujatosti“ kolízneho opatrovníka, keď skutočnosti, na ktoré poukazovala, jej boli známe už v priebehu prvoinštančného konania a postup kolízneho opatrovníka (účasť pracovníčky na pojednávaní) nenamietala ani na pojednávaní dňa 20.06.2023. Z podrobných vyjadrení kolízneho opatrovníka je zrejmé, že so situáciou v rodine bol dôkladne oboznámený, čo nespochybňuje ani skutočnosť, že pojednávania sa zúčastnila pracovníčka zastupujúca kolegyňu, ktorá v tom čase čerpala dovolenku. Orgánu starostlivosti o rodinu a dieťa ako kolíznemu opatrovníkovi neprislúcha rozhodovať o otázkach daňového bonusu, resp. takýto nárok vymáhať, a preto ani na túto námietku zo strany matky odvolací súd prihliadnuť nemohol (matka si tieto nároky môže uplatniť voči otcovi pred príslušnými orgánmi).

16. Za dôvodnú považoval odvolací súd námietku matky týkajúcu sa úpravy povinnosti rodičov pri realizácii styku, a preto v tejto časti napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil. Súd prvej inštancie síce uvažoval správne, keď prihliadal na výdavky obidvoch rodičov v súvislosti s realizovaním styku vzhľadom na vzdialenosť z miesta bydliska matky ku miestu bydliska otca, ale tu odvolací súd na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že z praktického hľadiska je účelnejšie, aby si dieťa pred realizáciou styku vyzdvihol otec v bydlisku matky. Pokiaľ by sa na jeho strane vyskytli totiž nepredvídané okolnosti, na základe ktorých by nemohlo dôjsť k realizácii styku a ktoré by v časovej tiesni nemohol matke oznámiť, mohlo by sa stať, že matka absolvuje cestu s maloletým dieťaťom neefektívne, čím by jej vznikli zbytočné náklady. Absolvovanie takéhoto cestovania by mohlo mať i nepriaznivý vplyv na samotného maloletého syna. Prihliadajúc na rovnomerné zaťaženie obidvoch rodičov tak, ako to konštatoval i súd prvej inštancie, potom odvolací súd uložil matke, aby po skončení styku dieťa prevzala v mieste bydliska otca.

17. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).